

Cloenda de la XII Jornada

M. TERESA CABRÉ

Presidenta de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

Ha estat un encert dedicar la Jornada d'enguany al tema del català en la ciència i fer-ho, a més, en forma de pregunta. Que el tema ha estat interessant ho mostra la quantitat d'intervencions que ha suscitat.

El tema ens preocupa a tots plegats perquè el català es veu afectat per les disposicions administratives que afavoreixen determinades tries lingüístiques. El català recula, això és un fet. No hi ha dubte que la intenció de promoure l'aprenentatge de l'anglès com a llengua de comunicació internacional té una finalitat lloable i necessària, però aquesta promoció hauria d'anar acompanyada d'una reflexió profunda sobre les conseqüències que el discurs dels qui governen té sobre la percepció del català com a llengua de ciència, sobre el desenvolupament i l'actualització del català com a llengua apta per a tots els usos i sobretot sobre la recepció que fa la societat científica catalanoparlant d'aquest discurs. Una llengua la defensen els seus parlants. Una llengua científica la defensen els seus científics.

Hem de posar voluntat i imaginació per a salvar l'esclatxa que pot suposar l'ús de la pròpia llengua i la necessitat d'arribar al màxim de receptors interessats (observeu que dic «receptors interessats», no simplement «receptors»). Trobades com aquestes ens obliguen a sacsejar les creences rutinàries que tenim instal·lades i que es reforcen amb un discurs dominant que rebem sense reflexió (entre altres raons, perquè l'obediència es premia). Totes les decisions tenen conseqüències i és indispensable que una comunitat com la científica pensi més enllà del seguiment automàtic del que se li proposa. La llengua pròpia es defensa de moltes maneres, una de les quals és valorar si allò que decidim l'afavoreix o la perjudica.

Gràcies a la SCATERM per haver pensat en el tema d'aquesta Jornada, que, com hem pogut veure, va molt més enllà de si la terminologia és necessària o no per a expressar la ciència. La terminologia no és més que una eina necessària de les llengües que volen mantenir-se plenament actualitzades per expressar-ho tot.